

Fruiters

Tractament a la caiguda de fulles

Durant el període de caiguda de fulles es produeixen nombroses ferides que són la porta d'entrada de malalties que poden danyar la fusta. A més, en aquests moments es produeixen les formes hivernals de fongs, que seran focus d'infecció en la pròxima primavera. Per això, es recomana, tant en fruiters de pinyol com en els de llavor i en ametler, realitzar un tractament amb un fungicida d'ampli espectre, i el més aconsellable són els compostos de coure (autoritzat en el cultiu) a dosis altes.

Segons la problemàtica de la plantació es realitzara un o dos tractaments, i el moment més adequat per a realitzar el tractament amb un compost de coure és amb un 50 % de fulles caigudes en fruiters de llavor i un 75 % en fruiters de pinyol.

En perera i pomera amb problemes de clapejat o ronya s'aconsella afegir urea cristal·lina i tractar les fulles caigudes a fi d'eliminar les formes hivernals del fong.

taula, s'ha de tractar dins dels 4 dies següents al risc i alterna matèries actives de família química diferent per a evitar resistències.

Matèries actives:

- (IBS) *difenoconazol*, *tebuconazol*.
- *Bacillus subtilis* (cep QST713)
- *captan*
- *compostos de coure*
- *ciprodinil+ fludioxinil*, *ciprodinil*
- *ditianona+fosfonat potàssic*
- *dodina*
- *hidrogenocarbonat de potassi*
- *mancozeb*, *mancozeb+ coure*, *metiram*
- *Kresoxim-metil*

NISPRO

Clapat (*Fusicladium eriobotriae*)

Segons les condicions climàtiques de la tardor, pluges freqüents i persistència de la humitat en la fulla són necessàries per al desenvolupament del fong, per la qual cosa es recomana extremar les precaucions quan es donen aquestes condicions.

Fruit de nispro danyat

A fi de millorar els resultats contra aquesta malaltia cal realitzar les **mesures culturals** següents.

- Han de suprimir-se els fruits momificats i els brots amb xanques que romanguen sobre l'arbre i procurar enterrar-los o cremar-los.
- És important que no queden parcel·les abandonades, ja que l'existència d'aquestes augmenta la gravetat dels atacs de la malaltia i fa disminuir l'eficàcia dels tractaments aplicats en la resta de les parcel·les.
- Tractar amb compostos de coure autoritzats fins a floració.
- Quan es donen les condicions per a la infecció, consulteu la

Temperatura mitjana durant el període d'humectació	Nombre d'hores d'humectació per damunt de les quals s'inicia una:		Dies d'incubació
	Contaminació primària	Contaminació secundària	
26 °C	13	9	
24 °C	9	6	
22 °C	9	6	8
20 °C	9	6	8
18 °C	9	6	9
16 °C	9	6	11
14 °C	10	6 ^{1/2}	13
12 °C	11	8 ^{1/2}	15
10 °C	14	9 ^{1/2}	17

ESTRATÈGIA DE LLUITA						
Incidències	Oct.	Nov.	Des.	Gen.	Feb.	Mar.
Fenologia	Floració			Aclarida fruits		
Sense risc i sense taques	Tractament amb compostos de coure	Dins dels 4 dies següents al risc		Dins dels 4 dies		
Risc greu i/o molt greu						
Presència de taques		Tractaments segons riscos (greu i/o molt greu) mentre existisquen taques fructificades				

CAQUI

Cotonet (*P. citri*, *P. viburni*, *P. longispinus*)

Una forma de propagació de plagues i malalties és mitjançant les caixes de camp, en passar d'una parcel·la a una altra, són un vector que cal tindre en compte. Per tant, en la recol·lecció, només s'haurien d'introduir en les parcel·les caixes desinfectades amb aigua, sabó i lleixiu per a garantir no introduir insectes no desitjats en parcel·les lliures d'aquests.

Com a mesures culturals en parcel·les amb una presència elevada de cotonet, es recomana, per a reduir els exemplars hivernants i reduir l'atac en la campanya següent, realitzar un tractament després de la recol·lecció amb oli de parafina abans de la caiguda de les fulles. L'oli com és un producte de contacte només tindrà eficàcia si arriba als insectes. Així mateix, és important retirar de la parcel·la els fruits del sòl i els no recol·lectats que són un reservori de la plaga.

És fàcil detectar la presència d'exemplars de cotonet després de la recol·lecció, principalment de *Pseudococcus longispinus*, en el revés de les fulles i sota els sèpals de fruits amb negreta per culpa del cotonet.

Caquis amb negreta per cotonet

Olivar

Mosca de l'olivera (*Bactrocera oleae* Gmel)

Els nivells de mosca estan creixent, per la qual cosa és necessari prendre les mesures oportunes. És molt important mantindre operatives les botelles tipus "olipe" en les zones de parament de tramps massiu, ja que a partir d'ara els nivells de població es mantindran elevats.

Per als tractaments fitosanitaris es pot optar per tractament de pegats o tractament total. En tractaments tardans, cal tindre en compte en l'elecció del fitosanitari el termini de seguretat d'aquest.

Productes:

Tractament de pegats (esquer): *deltametrin* 10 % + proteïna (p.s. 7 dies); *lambda cihalotrin* 1,5 % + proteïna (p.s. 7 dies); *spinosad* (p.s. 7 dies).

Tractaments de tot l'arbre: *acetamiprid* 20 % (p.s. 28 dies); *cipermetrin* 5 % (p.s. 3 dies); *deltametrin* (p.s. 7 dies); *fosmet* 50 % (p.s. 21 dies); *lambda cihalotrin* 5 % (14 dies) - 1,5 % (7 dies).

Ha de comprovar-se que la formulació triada permet el tractament total.

Si optem pel tractament total, es pot aprofitar per a realitzar al mateix temps un tractament contra l'ull de gall amb algun compost de coure autoritzat, especialment en zones poc airejades i propenses a boires.

Mosquer tipus olipe

Vinya

Cuc del raïm (*Lobesia botrana*)

3ª generació: Es dona per acabat el cycle biològic d'aquesta plaga per a aquesta campanya 2021, ja que la població ha iniciat la fase de crisàlida en els seus llocs d'hivernació per a passar l'hivern en diàpauza.

Les dates de tractament de la 3ª generació es van donar puntualment a través d'internet i del contestador automàtic.

Focus de botritis: mal indirecte de cuc del raïm en 3ª generació.

En zones com Castelló, la Vall d'Albaida, centre de València i Terres dels Alforins el nivell de plaga es pot considerar que ha sigut el nor-

mal, i fins i tot baix en determinats paratges. D'altra banda, a Alacant, i especialment a Utiel-Requena, el grau d'atac d'aquesta plaga ha sigut significativament important, i s'han arribat a pics del 80 % de raïms atacats en alguns paratges de la zona d'Utiel-Requena.

En el quadre següent us recordem les dates de tractament de les quals ja es va avisar que en el seu moment per a les diferents zones vitícoles de la Comunitat Valenciana.

ZONA VITÍCOLA	DATES DE TRACTAMENT
ZONA CENTRE	31 juliol-4 agost
VILLAR DEL ARZOBISPO	3-7 agost
VALL D'ALBAIDA	7-11 agost
IGP CASTELLÓ	14-18 agost
DOP ALACANT	14-18 agost
TERRES DELS ALFORINS (Moixent, La Font, Ontinyent)	7-11 agost
TERRES DELS ALFORINS (Fontanars dels Alforins)	17-21 de agost
DOP UTIEL-REQUENA	13-22 agost

Confusió sexual: De la mateixa manera que en la campanya 2020, en aquelles zones el nivell de plaga de les quals ha sigut normal, s'han obtingut resultats satisfactoris en el control del cuc del raïm mitjançant la biotècnica de la confusió sexual.

En la zona vitícola d'Utiel-Requena, els nivells de plaga de la qual han sigut significativament alts, s'han aconseguit millorar, de manera general, els resultats de la campanya passada, especialment, en aquells nuclis en els quals s'ha augmentat la superfície i la uniformitat daquests.

No obstant això, existeixen alguns paratges en els quals, per diversos motius, sobretot, per l'altíssim nivell de plaga i per la reducció de la dosi de col·locació dels diferents difusors, el grau d'atac ha sigut excessiu. En aquests casos, recomanem encariadament tornar a les dosis de col·locació inicials, i fins i tot, en alguns casos seria necessària la realització d'algun tractament químic insecticida per a reduir la població.

Esperem que, en aquests casos, els resultats vagin millorant en anar agregant-se noves parcel·les en confusió als nuclis existents i es vagi augmentant la superfície i l'homogeneïtat o la uniformitat d'aquests nuclis. Amb això, aconseguirem reduir el nivell de plaga i, per consegüent, augmentar l'eficàcia de la tècnica.

Mildiu (*Plasmopara viticola*)

Durant gran part de la campanya s'han estat produint condicions molt favorables per al desenvolupament d'aquesta malaltia, que ha ocasionat en algunes parcel·les atacs significatius del fong, especialment en el període floració-quallat (moment molt sensible a l'atac del fong).

Posteriorment, i, sobretot, en la zona d'Utiel-Requena, amb els raïms amb el grau de grandària del pèsol es van detectar atacs de "míldiu larvat", per la qual cosa, es va generar una important quantitat d'inòcul de la malaltia en les vinyes.

Finalment, les últimes precipitacions en forma de tempesta han originat nous atacs del fong, que originen l'aparició del "míldiu tardà" o "míldiu en mosaic", el qual afavorirà, d'una banda, la formació d'òrgans de conservació del fong i, per una altra, una prematura defoliació dels ceps.

Per a evitar o almenys reduir aquesta problemàtica és molt recomanable l'aplicació de fungicides antimíldiu "de contacte", especialment, els formulats a base de coure. Aquesta aplicació s'ha de realitzar després de la verema.

Principi de mildiu larvat

*Míldiu en mosaic o míldiu tardà.
Òrgans de conservació del fong*

Nota Informativa

ELIMINACIÓ D'ENVASOS BUITS. SISTEMES DE GESTIÓ.

Els agricultors, per al desenvolupament de la seua activitat, utilitzen productes fitosanitaris, per la qual cosa generen residus d'envasos que, per haver contingut substàncies d'origen químic, es consideren perillosos, la qual cosa pot suposar un problema mediambiental greu si no s'utilitza un sistema controlat de recollida, i així evitar que siguin cremats, enterrats o abandonats en abocadors incontrolats o en el camp.

En l'actualitat, la gestió d'envasos està regulada per diferents normatives europees i estatals que estableixen les mesures per a prevenir o reduir els impactes mediambientals.

Normativa bàsica aplicable als envasos

- Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos, mitjançant la qual es va incorporar a la legislació espanyola la Directiva 94/62 CE del Parlament Europeu i del Consell de 20 de desembre.
- RD 782/1998. Desplegament i execució de la Llei 11/97.

- Reial decret 1416/2001, de 14 de desembre, sobre envasos de productes fitosanitaris.

Algunes definicions contingudes en la Llei 11/1997

✓ **Envàs:** Tot producte fabricat amb matèries de qualsevol naturalesa i que s'utilitza per a contenir, protegir, manipular i distribuir un producte.

Es consideren envasos industrials o comercials aquells que siguin d'ús en les explotacions agrícoles com els envasos dels productes fitosanitaris i que, per tant, no siguin d'ús i consum ordinari en els domicilis particulars.

✓ **Residu d'envàs:** Tot envàs o material d'envàs del qual se'n desprèn el posseïdor.

✓ **Gestió de residus d'envasos:** a recollida, la classificació, el transport, l'emmagatzematge, la valoració i l'eliminació dels residus d'envasos.

✓ **Reutilització:** Consisteix en el fet que l'envàs siga emplenat o reutilitzat per al mateix ús per al qual va ser dissenyat.

✓ **Reciclatge:** Transformació dels residus d'envasos per al seu fi inicial o per a altres fins.

✓ **Valorització:** Tot procediment que permeta l'aprofitament dels recursos continguts en els residus d'envasos.

✓ **Eliminació:** El procediment dirigit, bé a l'emmagatzematge o abocament controlat dels residus d'envàs, bé a la destrucció, sense posar en perill la salut humana ni perjudicar el medi ambient.

✓ **Agents econòmics:** Fabricants d'envasos, envasadors, comerciants o distribuïdors.

Sistema Integrat de gestió d'envasos.

La legislació actual obliga els fabricants de productes fitosanitaris a posar-los en el mercat participant en un **sistema de depòsit, devolució i retorn (SDDR)** o a través d'un **sistema integrat de gestió de residus i envasos usats (SIG)**.

No participar en aquests sistemes establerts autoritzats degudament és una infracció greu que suposa sancions elevades.

SIGFITO

El sistema integrat de gestió d'envasos de productes fitosanitaris SIGFITO AGROENVASES, SL, (www.sigfito.es), és una empresa sense ànim de lucre creada en 2002 per la indústria fitosanitària per a facilitar, de manera col·lectiva, la gestió correcta dels envasos comercialitzats per les empreses del sector, una vegada que hagen sigut utilitzats pels agricultors. Els envasos acollits al sistema es distingeixen per anar marcats amb el logotip de SIGFITO.

Funcions de SIGFITO

- Designa els centres i realitza la difusió de la seua participació.
- Facilita els mitjans de condicionament: Contenedors flexibles (big bags), contenidor estanc, autocompactador, altres...
- Proporciona el material de comunicació.
- És el posseïdor final dels residus que s'entreguen i es responsabilitza de la retirada dels residus.
- Recicla, valora o elimina els residus i informa l'Administració de la destinació final donada a aquests

Centres de recollida

Per a convertir-se en centres d'agrupament, les entitats interessades subscriuen un conveni de col·laboració voluntària amb SIGFITO, específic per a cada Comunitat Autònoma, i assumeixen els compromisos següents.

- Admetre els envasos buits de l'àmbit de SIGFITO de tots els consumidors del seu entorn que els entreguen.

• Emmagatzemar els envasos buits rebuts, en condicions adequades de seguretat i estancitat.

• L'espai d'emmagatzematge ha de complir els requisits següents:

- Recinte tancat, cobert i ventilat.
- Amb solera apta per a la recollida de possibles vessaments i dispositius de neteja.
- Estar convenientment senyalitzat.
- Amb vigilància i accés controlat.

Materials que es poden depositar:

- ✓ Envasos de fitosanitaris buits i secs, identificats amb el símbol SIGFITO.
- ✓ Altres envasos buits identificats amb el símbol SIGFITO.

Materials que no es poden depositar

- ✗ Altres envasos no marcats amb el símbol SIGFITO.
- ✗ Envasos amb producte.
- ✗ Qualsevol altre residu.

Manera de depositar els envasos

- Renteu energèticament tres vegades o mitjançant un dispositiu de pressió, cada envàs que utilitzeu, i aboqueu l'aigua de rentada al depòsit del polvoritzador.
- Els envasos han de classificar-se en origen en sacs diferents. D'una banda, els envasos de plàstic i, per una altra, els envasos de la resta de materials: paper, cartó, metall, vidre...
- Si són molts els envasos que els que s'han de portar, concreteu prèviament el lliurament per a assegurar-vos que hi haurà capacitat d'emmagatzematge.
- El lliurament dels envasos marcats amb el logotip de SIGFITO en el punt de recollida és GRATUÏT i en el centre disposen d'albarans que donen a l'agricultor, amb els quals pot justificar que s'ha desfet correctament dels envasos, complint la Llei.
- Aquest albarà us pot ser exigut en accedir a ajudes de la PAC o estar sota protocols de qualitat de producció integrada, EUREP o sol·licitat pel SEPRONA.

GENERALITAT
VALENCIANA

Alacant

Ctra. Elx-Dolors, CV-855 Km. 1
Estación Experimental Agraria ELX / ELCHE
Secció Sanitat Vegetal
03290 ELX / ELCHE
Tel. 96 690 79 99
sanidadvegetalalicante@gva.es

Secció de Certificació Vegetal

Carrer de la Democràcia, 77.
Ciutat Administrativa 9 de Octubre
Edif.B3 - 46018 València
Tel. 96 124 72 69 Fax. 96 124 79 37

Castelló

C/ Comercio, 7
12550 Almassora
Tel. 96 455 83 42/43
svalmassora@gva.es

Contestador automàtic

Plagas y enfermedades
Tel. 96 120 76 90

València

Av. de Alicante, s/n.
Apartado 125
46460 Silla
Tel. 96 120 76 91 Fax 96 120 77 00
spf_silla@gva.es

Informació toxicològica

Tel. 91 562 04 20

Internet <http://www.agroambient.gva.es/va/boletin-de-avisos>